

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 14Csp/107/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121206892
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Lampartová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8121206892.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Evou Lampartovou v spore žalobkyne: I. V., K.. XX.X.XXXX, O. Q. Š. XX, právne zastúpenej: JUDr. Daniel Tarbaj, advokát so sídlom Zámocká 525/28, Stropkov, proti žalovanému: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, Boulevard Haussmann 1, Paríž, Francúzsko, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky so sídlom Karadžičova 2, Bratislava, IČO: 47 258 713, právne zastúpenému: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., Šoltésovej 14, Bratislava - Staré Mesto, IČO: 36 862 711 o primerané finančné zadostučinenie 415 EUR, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi primerané finančné zadostučinenie vo výške 100 EUR v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu **z a m i e t a**.

III. Žalobkyňa má **n á r o k** na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu, pričom o výške trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 19.8.2021 domáhala, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 415 EUR a náhradu trov konania. Žalobu odôvodnila tým, že dňa 14.9.2011 uzatvorila so žalovaným Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej jej žalovaný poskytol finančné prostriedky vo výške 914 EUR. O zakomponovaní dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov sa dozvedela až od svojho zamestnávateľa, spoločnosti U.-J., s.r.o., ktorému žalovaný zaslal Žiadosť o vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 22.12.2015, na základe ktorej jej zamestnávateľ začal vykonávať zrážky zo mzdy. Okresný súd Prešov uznesením č.k. 13C/96/2016-18 zo dňa 19.4.2016 vydal predbežné opatrenie, ktorým uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 13C/96/2016-77 zo dňa 01.06.2021, právoplatným dňa 14.7.2021, bola určená neplatnosť Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 14.09.2011. Proti citovaným rozhodnutiam súdu prvej inštancie žalovaný ani nepodal odvolanie. Právoplatným rozsudkom súdu je preukázané porušenie spotrebiteľského práva žalobkyne tým, že voči nej bola zo strany žalovaného uplatnená neplatná dohoda o zrážkach zo mzdy. Poukázala na § 3 ods. 5 a § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a dôvodila, že vzhľadom na uvedené je nesporné, že úspešne uplatnila porušenie jej práva, ako aj povinnosti žalovaného vyplývajúcej z ust. § 53 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka a ust. § 37 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka. Ďalej uviedla, že pri nároku na primerané finančné zadostučinenie v zmysle citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa postačuje samotná hrozba ujmy, v prípade žalovaného však nešlo len o hrozbu akademickú (možnú v budúcnosti), ale išlo už o

priame naplnenie hrozby tým, že doručením žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy zamestnávateľovi žalobkyne žalovaný uplatnil neplatnú dohodu o zrážkach zo mzdy, na základe ktorej začal zamestnávateľ vykonávať tieto zrážky. Žalovaný v žiadosti o zrážky zo mzdy požadoval vykonávať zrážky zo mzdy v celkovej výške 415 EUR, hoci na takúto sumu nemá evidentne nárok. Za primeranú výšku finančného zadosťučinenia považuje žalobkyňa sumu 415 EUR, pretože vo veciach, v ktorých je predmetom konania finančná čiastka, je jediným objektívnym kritériom rozhodujúcim pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia suma, o ktorú sa dodávateľ na úkor spotrebiteľa obohatil alebo sa chcel obohatiť. Čo sa týka otázky rozsahu porušenia spotrebiteľského práva, tak táto otázka je definovaná rozsudkom vydaným v základnej veci, t.j. rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 13C/96/2016-77 zo dňa 1.6.2021 a jeho odôvodnením, ktoré je hmotnoprávnou podmienkou nároku na primerané finančné zadosťučinenie a z tejto hmotnoprávnej podmienky je potrebné vychádzať ako zo záväznej. Tento rozsah zisteného porušenia spotrebiteľského práva v základnom konaní nie je možné v konaní o primerané finančné zadosťučinenie rozširovať, ani zužovať.

2. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe navrhol, aby súd žalobu zamietol ako nedôvodnú a priznal mu náhradu trov konania. Mal za to, že nárok na vydanie primeraného finančného zadosťučinenia nie je daný a žalobkyňu ho nemožno priznať pre absenciu porušenia konkrétneho práva spotrebiteľa, ktoré by bolo konštatované vo výroku rozsudku (vyhlásenie neprijateľnej zmluvnej podmienky) alebo v jeho odôvodnení. Poukázal na to, že rozsudok Okresného súdu Prešov č.k. 13C/96/2016-77 zo dňa 1.6.2021, z ktorého žalobkyňa odvodzuje práv na primerané finančné zadosťučinenie, neobsahuje vo svojom výroku znenie žiadnej neprijateľnej zmluvnej podmienky a možno tiež uviesť, že súd dokonca ani v odôvodnení rozhodnutia nekonštatuje žiadne porušenie povinností dodávateľa voči spotrebiteľovi. Súd konštatoval iba nedostatok zachovania formy dohody o zrážkach zo mzdy, čo však nie je možné zamieňať s konštatovaním, že došlo k porušeniu niektorého z práv spotrebiteľa, ktoré by sa mohlo premietnuť vo výroku samotného rozhodnutia ako neprijateľná zmluvná podmienka. Rozsudok sa nezaobrá skúmaním prípadného porušenia práv spotrebiteľa alebo povinností dodávateľa. Vzhľadom na uvedené mal žalovaný za to, že predmetný rozsudok nemožno považovať za rozhodnutie, ktorým by spotrebiteľ úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti vyplývajúce zo zákona o ochrane spotrebiteľa a osobitných predpisov. Nie je možné určiť, aké konkrétne predpisy o ochrane spotrebiteľa mali byť zo strany žalovaného ako dodávateľa porušené. Žalovaný tiež rozporoval výšku uplatneného primeraného finančného zadosťučinenia, ktorú nepovažoval za adekvátnu. Uviedol, že žalobkyňu boli poskytnuté zo strany žalovaného prostriedky v rokoch 2012 až 2015 v celkovej výške 4 708,70 EUR, pričom suma 415 EUR, ktorú navrhoval žalovaný zraziť z príjmov žalobkyne, predstavovala dlžnú čiastku v dôsledku omeškania žalobkyne so splácaním úveru a bol to reálny nárok majúci právny základ. Tvrdenie žalobkyne, že naň žalovaný nemá evidentne nárok je iba účelovým tvrdením, s ktorým žalovaný nesúhlasil a uviedol, že žalobkyňa toto tvrdenie žiadnym spôsobom nepreukázala. Žalovaný poukázal na to, že do času, pokiaľ bolo žalobkyňu umožnené neobmedzene využívať finančné prostriedky prostredníctvom kreditnej karty, nemala voči uzavretej zmluve o spotrebiteľskom úvere a jej súvisiacej dohode o zrážkach zo mzdy žiadne výhry a tieto začala namietat až po tom, ako bola zo strany žalovaného vyzvaná na splatenie revolvingového úveru riadne a včas. Spôsob, akým žalobkyňa dospela k uplatnenej výške primeraného zadosťučinenia považoval za neudržateľný z dôvodu, že jeho aplikáciou je možné dospieť k záveru, že čím vyšší by bol dlh spotrebiteľa uplatnený dohodu o zrážkach zo mzdy, tým vyššie primerané finančné zadosťučinenie by si mohol požadovať. Záverom požiadal súd, aby v prípade, že súd mal za to, že nárok na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia je daný, preskúmal uplatnenú výšku v kontexte uvedených skutočností a priznal ho v skutočne primeranej výške neodporujúcej dobrým mravom.

3. Žalobkyňa v replike zotrvala na podanej žalobe a žiadala jej v plnom rozsahu vyhovieť. Poukázala na prvý výrok rozsudku v základnom konaní a uviedla, že rozsudok jasne deklaruje, že v právnom vzťahu založenom zmluvou o úvere č. XXXXXXXXXXXXXXX4 zo dňa 14.9.2011 došlo k porušeniu noriem spotrebiteľského práva. Konštatovanie žalovaného, že uplatnenie zrážok zo mzdy bolo v súlade s hmotným právom, len odzrkadľuje jeho prístup k rešpektovaniu príslušných noriem spotrebiteľského práva a princípu ochrany spotrebiteľa. S poukazom na citáciu z rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22Co/33/2017 zo dňa 31.10.2017 žalobkyňa mala za to, že úspešne uplatnila porušenie jej práva, ako aj povinnosti žalovaného ustanovenej osobitnými predpismi, čím naplnila hypotézu právnej normy v ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, ktoré nevyžaduje, aby rozhodnutie súdu v základnom konaní muselo výslovne obsahovať vo výroku porušenie konkrétneho ustanovenia. Uzatvorením dohody o zrážkach zo mzdy v rozpore so zákonom a následným faktickým uplatnením tejto

dohody u zamestnávateľa došlo podľa žalobkyne preukázateľne k porušeniu spotrebiteľských práv a povinností dodávateľom. Z I. výroku a odôvodnenia rozsudku v základnom konaní je zrejmé, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná, pretože zo strany dodávateľa bolo porušené ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Čo sa týka primeranosti uplatnenej sumy primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyňa poukázala na podstatu a zmysel inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia, ktorý má mať sankčný a odradzujúci charakter, keďže zo strany žalovaného dochádza na finančnom trhu k dlhodobému a opakujúcemu sa porušovaniu práv spotrebiteľov. Žalovaný sa pokúsil na úkor žalobkyne obohatiť a žalobkyňa bola nútená požiadať súdnu moc o pomoc na zjednanie nápravy. Do pozornosti v súvislosti so zmyslom a účelom inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia dala rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 2Co/137/2016-71 zo dňa 24.5.2017. Uviedla, že jediným kritériom pre stanovenie výšky finančného zadosťučinenia je primeranosť. Vzhľadom na charakter a stupeň porušenia práv a povinností daných spotrebiteľskými právnymi normami považovala uplatnenú výšku primeraného finančného zadosťučinenia za adekvátnu, zodpovedajúcu svojmu účelu, nevnímajúc ho ako kompenzáciu, ale ako poskytnutú satisfakciu. Podotkla, že prípadné sankcie vyplývajúce z opatrení dohľadných orgánov by boli neporovnateľne prísnejšie. Finančné zadosťučinenie má odradiť žalovaného, ale aj iných dodávateľov od porušovania práv spotrebiteľov a záleží len na žalovanom, aby sa nedopúšťal recidívy v neprípustnom kontrahovaní v rozpore so záujmami spotrebiteľov. Primeranosť sumy 415 EUR považovala najmä vzhľadom na postoj žalovaného a intenzitu porušenia spotrebiteľských noriem za evidentne danú. Poukázala ešte na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019, z ktorého vyplýva, že pre úspešné uplatnenie nároku na primerané finančné zadosťučinenie zákon nevyžaduje, aby žalobcovia preukazovali existenciu a výšku vzniknutej ujmy a pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nestanovuje žiadne osobitné podmienky. Taktiež poukázala na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/26/2013 zo dňa 23.5.2013, z ktorého zdôraznila, že je bez právneho významu, či ujma spotrebiteľovi vznikla, nakoľko postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy. Extenzívny výklad zo strany žalovaného preto považovala za neprípustný. Záverom uviedla, že uplatnená suma primeraného finančného zadosťučinenia je vzhľadom na permanentný odmietavý postoj žalovaného voči svojim pochybeniam považuje nielenže primeraná, ale zjavne aj nízka. Ak má PFZ reálne plniť svoj účel, tak je to možné len priznaním v takej výške, ktorá má nielen deklarovanú sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby mala tieto funkcie aj reálne, čo PFZ v symbolickej výške nemôže spĺňať.

4. Žalovaný v duplike sa pridržal jeho predchádzajúceho vyjadrenia. Uviedol, že pre priznanie nároku na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia nie je postačujúce to, či bol spotrebiteľ úspešný v ktoromkoľvek spotrebiteľskom spore, ale musí ísť o taký spotrebiteľský spor, v ktorom spotrebiteľ úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej Zákomom o ochrane spotrebiteľa a osobitných predpisov. Obdobne ako vo vyjadrení k žalobe zopakoval, že nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nie je daný s ohľadom na absenciu rozhodnutia, v zmysle ktorého by bolo porušenie práva spotrebiteľa doposiaľ judikované. Nestotožnil sa tiež so žalobcovým ponímaním inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia a uviedol, že argumentácia žalobcu je absurdná, nesprávna a navyše nezodpovedajúca reálnemu právnemu základu. Žalovaný akcentoval práve na to, že primerané finančné zadosťučinenie nemá v žiadnom ohľade funkciu sankčnú a už vôbec nemá slúžiť na obohatenie žalobcu, ani na obohatenie jeho právneho zástupcu, ale má prioritne slúžiť ako náhrada určitej ujmy, ktorá sa premieťa do psychickej sféry človeka a do jej postavenia v spoločnosti a ktorá žalobcovi vznikne v súvislosti s porušením jeho práv. Argumentácia žalobcu už bola v minulosti niekoľkokrát v rámci rozhodovacej praxe súdov označená za nesprávnu, preto žalovaný len príkladmo poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 9CoCsp/58/2020 zo dňa 25.3.2021 a sp. zn. 9CoCsp/49/2020 zo dňa 25.3.2021, z ktorých dôvodil, že primerané finančné zadosťučinenie nemá plniť uhradovaciu či sankčnú funkciu, ani nahrádzať iné zákonné inštitúty. Poukázal tiež na to, že žalobkyňa ani v žalobe, ani v replike nešpecifikovala, ani demonštratívne neuviedla, aká nemajetková ujma jej mala vzniknúť, resp. v čom by mala spočívať, tobôž nepreukázala akýkoľvek reálne existujúci kauzálny nexus medzi potenciálne tvrdenou ujmou a úverovým zmluvným záväzkom. Žalovaný tiež poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19Co/110/2019 zo dňa 15.7.2020 a rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9CoCsp/54/2020 zo dňa 25.2.2021.

5. V danom prípade sa jedná o spotrebiteľský spor podľa § 290 CSP, keďže sa jedná o spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, resp. súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

6. Podľa § 297 písm. b) CSP súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

7. Podľa § 219 ods. 1, 3 CSP rozsudok súd vyhlasuje vždy verejne a v mene Slovenskej republiky. Pritom uvedie výrok rozsudku spolu s odôvodnením a poučením o odvolaní a o možnosti exekúcie. Vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

8. Keďže v danej veci ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 EUR, súd v súlade s § 297 písm. b) CSP prejednal a rozhodol vec bez nariadenia pojednávania.

9. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo v súlade s § 219 ods. 3 CSP oznámené vyvesením na úradnej tabuli a webovej stránke tunajšieho súdu dňa 18.2.2022.

10. Súd sa oboznámil s obsahom celého spisu a vychádzajúc z nesporných skutkových tvrdení a listinných dôkazov predložených spolu so žalobou a replikou zistil nasledovný skutkový stav:

11. Uznesením Okresného súdu v Prešove č.k. 13C/96/2016-18 zo dňa 19.4.2016 súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou zmluvy o úvere Č. zo dňa 14.9.2011 na výkon zrážok zo mzdy, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej a súčasne uložil zamestnávateľovi žalobkyne povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne podľa predmetnej dohody, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 13C/96/2016-77 zo dňa 21.6.2021, právoplatným dňa 14.7.2021, súd určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 14.9.2011 uzavretej medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalobcu je neplatná (I. výrok) a súčasne žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu (II. výrok). Žalobkyňa vystupovala v predmetnom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 13C/96/2016 rovnako ako žalobkyňa a iniciovala začatie predmetného konania za účelom ochrany svojich práv spotrebiteľa. Žalovaným v základnom konaní bola pôvodne spoločnosť Cetelem Slovensko, a.s., IČO: 35 787 783, voči ktorej bolo vydané rozhodnutie o predbežnom opatrení, avšak následne v čase meritórneho rozhodnutia sporu už v konaní vystupoval ako žalovaný práve žalovaný v tomto konaní ako právny nástupca spoločnosti Cetelem Slovensko, a.s. Zamestnávateľovi žalobkyne bola zo strany veriteľa predložená dohoda o zrážkach zo mzdy s výzvou na vykonávanie zrážok zo mzdy žalobkyne, pričom výška dlhu ku dňu predloženia dohody o zrážkach bola vyčíslená na sumu 1 842,19 EUR, z toho ako splatná bola označená pohľadávka na sumu 415 EUR.

12. Zistený skutkový stav súd právne posúdil podľa nasledujúcej právnej úpravy:

13. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mjzheyf6mzxgi>> o priestupkoch v znení neskorších predpisov každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

14. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mjzheyf6mzxgi>> o priestupkoch v znení neskorších predpisov spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

15. Podľa § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom

je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať toto ustanovenie, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Zákonnými predpokladmi úspešného uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je:

- existencia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitnými predpismi slúžiacimi na ochranu spotrebiteľa (napr. zákon o spotrebiteľskom úvere, zákon o finančných službách na diaľku, osobitné ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka),
- úspešné uplatnenie porušenia tohto práva alebo povinnosti spotrebiteľom na súde a
- pasívne vecne legitimovaný subjekt, ktorý za porušenie predmetného práva alebo povinnosti zodpovedá.

17. Krajský súd v Prešove vo viacerých svojich rozhodnutiach vyslovil záver, že pokiaľ bol spotrebiteľ v predchádzajúcom spore úspešný pri uplatnení porušenia jeho práva ako spotrebiteľa, základ nároku je daný (napr. uznesenie 9Co/50/2018 zo dňa 26.6.2018 alebo 17Co/17/2018 zo dňa 10.4.2018). Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019 sa s týmto názorom stotožnil a uviedol nasledovné: „Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávateľia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Žiadnu inú podmienku, aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, nevyžaduje.“

18. V súlade s princípom právnej istoty upraveným v článku 2 ods. 2 Civilného sporového poriadku súd prvej inštancie preto rešpektuje uvedené právne závery vyšších súdnych autorít a plne na nich odkazuje.

19. V predmetnej veci bolo nesporné, že medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere podliehajúca právnej úprave o spotrebiteľských zmluvách. Skutkový stav ako taký nebol medzi stranami sporný. Sporným v tomto konaní bolo iba právne posúdenie splnenia zákonných predpokladov pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a výška prípadného primeraného finančného zadosťučinenia. Preto súd v prvom rade konštatuje, že právny vzťah medzi účastníkmi konania je spotrebiteľského charakteru, žalobkyňa vystupuje ako spotrebiteľ a žalovaný ako dodávateľ (resp. právny nástupca dodávateľa) a na predmetný spotrebiteľský vzťah sa vzťahuje úprava zakotvená v zákone č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zákone č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a aj osobitná úprava spotrebiteľských zmlúv uvedená v ustanoveniach § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

20. Obrana žalovaného v tomto konaní sa zakladala na námietke nenaplnenia podmienok pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Súd po vykonanom dokazovaní s poukazom na uvedené ustanovenia však dospel k záveru, že dikcia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa bola naplnená, a preto žalobkyňa ako spotrebiteľka, ktorá na súde úspešne uplatnila porušenie svojho práva a povinnosti dodávateľa, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od žalovaného, ktorý za toto porušenie práv spotrebiteľa, resp. povinností dodávateľa zodpovedá.

21. Súd má za to, že v danom prípade je z vyššie špecifikovaných rozhodnutí Okresného súdu Prešov vo veci vedenej pod sp. zn. 13C/96/2016 zrejme, že došlo k porušeniu práv spotrebiteľa, resp. povinností dodávateľa tým, že dodávateľ uplatňoval v zmluve o spotrebiteľskom úvere zakomponovanú dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá nebola platne uzavretá vzhľadom na jej obsah a formu. Žalovaný uplatnením predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy de facto používal nekalé obchodné praktiky. Pokiaľ žalovaný namietal, že v rozhodnutiach nie je zmienka o porušení práv spotrebiteľa, resp. povinností

dodávateľa, je potrebné poukázať na odôvodnenie uznesenia tunajšieho súdu č.k. 13C/96/2016-18 zo dňa 19.4.2016, v ktorom súd predbežne hodnotil, že sa javí, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy môže byť považovaná za neplatnú ako neprijateľná zmluvná podmienka spôsobujúca značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a následne v rozsudku tunajšieho súdu č.k. 13C/96/2016-77 zo dňa 1.6.2021 súd okrem nosného dôvodu neplatnosti predmetnej dohody, ktorým bola neurčitosť právneho úkonu, poukázal aj na to, že sa jednalo o pochybný spôsob dojednanania na predtlačenom formulári bez možnosti jej zmeny či vynechania, uvedená drobným písmom a „skryto“ v rámci iných prehlásení klienta. Hoci súd v základnom konaní výslovne nepomenoval predmetnú dohodu o zrážkach zo mzdy ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže jej neplatnosť vyhodnotil primárne z iného právneho dôvodu, súd má za to, že v konečnom dôsledku si žalobkyňa na súde úspešne uplatnila porušenie svojho práva ako spotrebiteľa, resp. povinnosti dodávateľa ustanovenej právnou úpravou na ochranu spotrebiteľa. Podľa názoru súdu možno subsumovať predmetné porušenie povinností zo strany žalovaného pod porušenie § 4 ods. 2 písm. a) a c) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, v zmysle ktorých dodávateľ nesmie ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu a používať nekalé obchodné praktiky a neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách. Súd navyše zastáva názor, že porušenie práva alebo povinnosti vo vzťahu k spotrebiteľovi nemusí byť konštatované vo výroku rozsudku, pretože takáto podmienka nevyplyva zo znenia ustanovenia § 3 ods. 5 poslednej vety zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

22. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ako aj na právne závery, ku ktorým súd použitím uvedených právnych noriem dospel, súd priznal žalobcovi nárok na primerané finančné zadosťučinenie voči žalovanému, pričom jeho výšku určil v sume 100,- EUR. V prevyšujúcej časti súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

23. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia, súd sa domnieva, že priznaná suma reflektuje závažnosť konkrétnych porušení práv spotrebiteľa, konkrétne skutkové okolnosti v danom prípade a intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov, prípadne potenciálnych dôsledkov, ktoré spotrebiteľovi hrozili, ako aj subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. Pri výške určenia primeraného finančného zadosťučinenia súd zohľadnil všetky osobitosti tohto prípadu a dospel k záveru, že primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100 EUR považuje za primerané, spĺňajúce jednak funkciu satisfakcie pre žalobcu a minoritne aj funkciu sankcie pre žalovaného zohľadňujúc podľa názoru súdu ako najvýznamnejšiu skutočnosť, že žalovaný uplatnením dohody o zrážkach zo mzdy vyvolal u žalobcu ako spotrebiteľa stav právnej neistoty, ktorý žalobca mohol/musel riešiť podanou žalobou, avšak na strane žalobcu neboli okrem toho preukázané ďalšie závažnejšie následky predmetného porušenia jeho práv, resp. povinností dodávateľa (nebol preukázaný zásah do majetkovej sféry žalobkyne formou bezdôvodného obohatenia a čo sa týka trov základného konania, ich náhrada bola žalobkyni priznaná v plnom rozsahu).

24. Záverom súd zdôrazňuje aj fakt, že účelom primeraného finančného zadosťučinenia pri porušení práv spotrebiteľa síce nemá byť len odradenie dodávateľa od takýchto praktík do budúcnosti, je ním aj určitá satisfakcia pre spotrebiteľa za to, že sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol potenciálny benefit aj pre ostatných spotrebiteľov, avšak stále so zreteľom na to, že primerané finančné zadosťučinenie nemá byť nástrojom obohatenia sa pre spotrebiteľa.

25. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

26. Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

27. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Žalobcov plný úspech v konaní, kde výška plnenia závisí od úvahy súdu, súd odvodzoval od úspechu v základe nároku. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. K tomu podporne súd poukazuje na literatúru, napr. Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, str.

926-927, cit. „Zásadu úspěchu vo věci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti“. Súd je toho názoru, že v prípadoch, keď rozhodnutie o výške plnenia závisí len od úvahy súdu, pričom súčasne žalobca neuplatňuje výšku plnenia v zjavne nedôvodnej výške, predstavujúcej šikanózný výkon práva, motivovanej len snahou o navýšenie trov konania a nie záujmom na spravodlivom usporiadaní veci, nemožno od žiadneho žalobcu spravodlivo očakávať, aby sa presne „trafil“ do úvahy súdu, pokiaľ ide o výšku plnenia. Preto je namieste priznať plnú náhradu trov konania, ak bol žalobca v základe plne úspešný aj vtedy, ak čo do výšky bol úspešný len v časti. I keď Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie totožné s niekdajším § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, ktoré bolo priamym zákonným podkladom pre priznanie plnej náhrady trov konania aj v prípade čiastočného úspechu, ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, vyššie uvedené závery právnej teórie a praxe svedčia o tom, že ani v podmienkach novej procesnej úpravy nie je dôvod na ustúpenie od takého záveru. Súd ďalej už len poznamenáva, že tak, ako tomu bolo aj v zmysle § 142 ods. 3 O.s.p., tak aj v súčasnosti podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s čl. 3 a čl. 4 ods. 2 CSP sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta v takom prípade vypočíta a určí len z výšky súdom priznaného plnenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.